

Рябушка Л.Б.
к. е. н., доцент,
Галузинська А. С.
магістр
Суми ДВНЗ «УАБС НБУ»

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Постановка проблеми. Бюджетна політика є ефективним інструментом впливу на соціально-економічний розвиток як держави в цілому, так і її регіонів, вагомою складовою фінансової та економічної політики. В сучасних умовах без ефективною бюджетної політики неможливо подолати наслідки фінансової кризи, забезпечити реалізацію програм довгострокового розвитку країни, зростання добробуту населення, покращення діяльності суб'єктів господарювання. Сучасна бюджетна політика має ефективно здійснювати перерозподіл результатів економічного зростання і використання національного багатства, тим самим створюючи стимули для подальшого сталого розвитку суспільства. Вагома роль та місце, яке посідає бюджетна політика у системі державного регулювання, актуалізує поглиблене вивчення її теоретичних засад як підґрунтя проведення виважених регуляторних заходів держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання державного впливу на соціальні та економічні процеси не нові для економічної науки. Їм присвячено багато фундаментальних досліджень. Теоретичні засади державного регулювання економіки за допомогою ефективною бюджетної політики та її інструментів викладені у працях У. Петті, А. Сміт, Д. Рікардо, І.І. Янжул, Бланкарт Ш., Д. В. Пірс, Дж. Стігліц, Дж. Хікс, М. М. Єрмошенка, А.І. Мярковського, О. В. Величка, О. Кириленко, В. Кравченко, І. Луніної,

Л.Лисяк, В. Опаріна, К. Павлюк, В. Федосова, І. Чугунова, С. Юрія та багато інших. Проте аналіз існуючих наукових постулатів в даній сфері дає змогу визначити, що проблеми соціальних та економічних процесів в Україні залишаються гостро актуальними, а тому вимагають визначення стратегічних напрямків і завдань бюджетної політики щодо стабілізації і розвитку держави.

Постановка завдання. Доведення на основі аналізу нагромадженого досвіду та сучасних реалій необхідності визначення пріоритетних напрямків формування та реалізації бюджетної політики як інструменту державного регулювання соціально-економічного розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Бюджетна політика є складним феноменом таким, як сфера державного управління та регулювання економічних та соціальних процесів в державі. Взагалі бюджетна політика охоплює всі напрями діяльності держави. Саме через бюджет держава впливає на соціально-економічний розвиток регіонів та фінансову стабільність держави в цілому. Бюджетна політика як інструмент державного регулювання економіки забезпечує виконання частини функцій покладених суспільством на державу [3]: - забезпечення соціального захисту населення, підтримка соціальної сфери (медицина, освіта, культура, фінансова підтримка малозабезпечених верств населення тощо); розвиток пріоритетних галузей економіки (фінансування науково-дослідних робіт, перерозподіл фінансових ресурсів між галузями тощо); - забезпечення державної безпеки, державної оборони (утримання військових формувань, військово-промислового комплексу); - підтримка апарату державного управління для належного виконання своїх функцій; - підтримка міжнародних відносин (внески до міжнародних організацій, дипломатичні місії тощо). Саме цим обумовлена множинність наукових трактувань категорії «бюджетна політика».

Критичний аналіз та узагальнення наукових підходів до визначення сутності бюджетної політики дозволив виокремити найбільш важливі елементи, які обов'язково супроводжують процес її формування і впровадження в дію [1,2,4,6,10,13]: складова частина економічної та фінансової політики держави;

організаційно - фінансова категорія управління бюджетними відносинами; формується шляхом цілеспрямованих дій органів державної влади; використовує фінансові і бюджетні кошти; визначає пріоритетні напрями економічного і соціального розвитку держави; інструмент управління бюджетним процесом з метою узгодження загальнодержавних та місцевих інтересів. Усі наведені визначення підкреслюють важливі, невід'ємні структурні складові поняття, різні рівні їх локалізації.

В широкому розумінні систематизація наукових підходів дозволяє бюджетну політику визначати як важливу складову системи державного регулювання, що представляє собою комплекс цілеспрямованих дій органів державної та місцевої влади в галузі управління бюджетним процесом спрямованим на раціональну та ефективну мобілізацію, розподіл і використання фінансових ресурсів з метою забезпечення економічного і соціального розвитку країни в цілому та її регіонів. Формування та реалізація завдань бюджетної політики охоплює три рівня бюджетного процесу: державний, місцевий, систему міжбюджетних відносин. Тому категорія «бюджетна політика» по суті екстраполюється до понять державної бюджетної політики, регіональної бюджетної політики та політики міжбюджетних відносин. На державному рівні можна виділити політику бюджетної централізації, що передбачає централізацію частини ВВП в державному бюджеті з метою виконання державою своїх функцій. Проте надмірна централізація фінансових ресурсів не стимулює місцеві органи влади та місцевого самоврядування до максимальної мобілізації власних ресурсів регіонів. На регіональному рівні особливого значення набуває політика бюджетної децентралізації. Бюджетна децентралізація – це процес передання повноважень (функцій, компетенції і відповідальності) від центрального уряду до місцевих урядів (органів місцевого самоврядування). Така передача повноважень має супроводжуватися передачею відповідних фінансових ресурсів на виконання цих повноважень через запровадження місцевих

податків або трансформацію чи закріплення частини загальнодержавних податків за місцевими бюджетами, що отримали нові повноваження.

На рівні міжбюджетних відносин слід акцентувати увагу на політиці бюджетного та фінансового регулювання. За рахунок бюджетного регулювання відбувається вплив бюджету на соціально-економічний розвиток регіонів та процеси в країні в цілому згідно з цілями соціально-економічного розвитку держави. В рамках бюджетного регулювання особливого значення набуває політика фінансового вирівнювання. Об'єктивна необхідність здійснення державою фінансового вирівнювання зумовлена наявністю різних фіскальних дисбалансів, спричинених дією природно-кліматичних, історичних, географічних, соціально-демографічних, економічних та багатьох інших факторів. Будучи складовою бюджетної політики, механізм фінансового вирівнювання бере участь у виконанні двох основних функцій: фінансового забезпечення й фінансового регулювання економічних і соціальних процесів у державі.

У розрізі дослідження структурно-логічна схема бюджетної політики в системі державного регулювання соціально-економічного розвитку представлена на рис. 1. При цьому на ефективність реалізації бюджетної політики впливають як внутрішні так і зовнішні чинники [4,10,13]. До зовнішніх чинників належать: залежність держави від економічних взаємовідносин з іншими державами, експертних можливостей самих держав, її інтеграції зі світовими економічними системами, економічні відносини з іншими країнами щодо експортно – імпорتنих поставок; рівень інтеграції економіки країни у світову економічну систему; кредитні відносини з іншими країнами та міжнародними фінансовими інститутами. Основними внутрішніми чинниками, які впливають на формування бюджетної політики, є: стан розвитку економіки, соціальної сфери, організація грошового обігу, стабільність грошової одиниці, стан розвитку кредитування, чинне законодавство, зміни до нього; необхідність забезпечення обороноздатності держави, підтримки

внутрішнього правопорядку, якість організації управління державою, зміцнення законодавчої, виконавчої та судової влади.

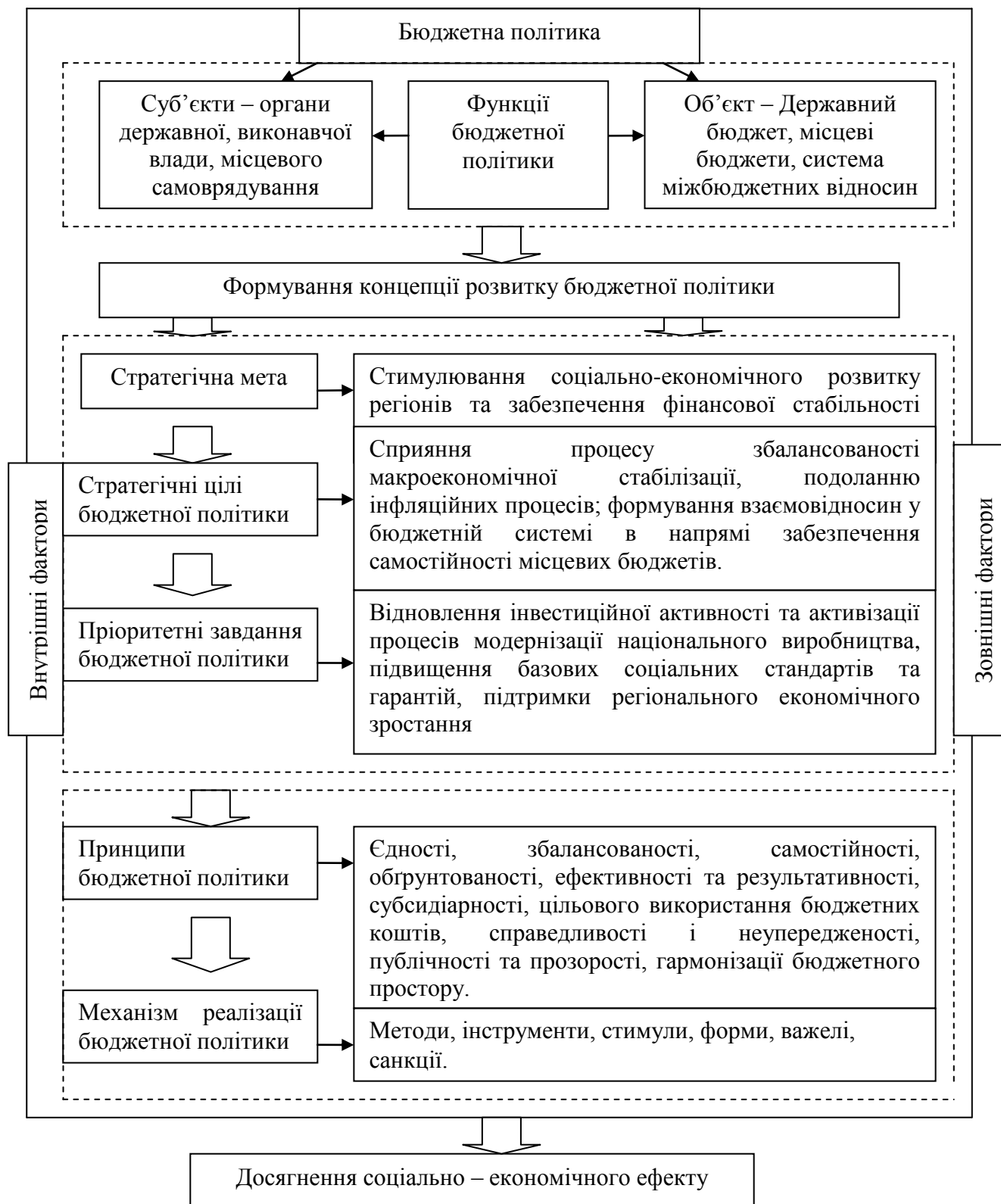

Рис.1 – Бюджетна політика в загальній системі державного регулювання

Як раніше зазначалось, бюджетна політика, як основна форма політики держави, вирішує двоєдине завдання: забезпечення функціонування бюджетної системи країни та регулювання соціально-економічних процесів. Роль держави у регулюванні соціально-економічного розвитку може передбачати різний рівень перерозподілу ВВП. Аналіз статистичних даних табл. 1 свідчить про те, що найбільшу питому вагу у відсотках до ВВП займали видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення, які були в межах 9,09 – 7,22%.

Таблиця 1 – Питома вага видатків зведеного бюджету України у ВВП, % [5]

Функціональна класифікація	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Сер. Зна-ня
Загальнодержавні функції	3,51	3,66	3,37	3,26	3,63	3,04	3,41
Оборона	1,34	1,17	1,32	1,24	1,06	0,89	1,17
Громадський порядок, безпека та судова влада	2,32	2,34	2,56	2,86	2,66	2,23	2,5
Економічна діяльність	4,38	5,05	5,8	5,67	4,64	3,65	4,9
Охорона навколишнього природного середовища	0,28	0,3	0,31	0,29	0,28	0,23	0,3
Житлово – комунальне господарство	0,89	1,47	0,82	0,95	0,82	0,68	0,9
Охорона здоров'я	3,51	3,63	3,71	3,54	4	3,35	3,6
Духовний та фізичний розвиток	0,79	0,8	0,79	0,83	0,91	0,76	0,7
Освіта	6,07	6,2	6,15	6,43	7,3	6,12	6,4
Соціальний захист та соціальне забезпечення	9,09	7,63	6,75	7,84	8,62	7,22	7,9
Всього	32,2	32,3	31,6	32,9	33,9	28,2	31,85

Найменшу питому вагу займали видатки на охорону навколишнього природного середовища, які за аналізований період були в межах 0,23 – 0,31%. Видатки на загальнодержавні функції в середньому займали 3,41%; на оборону в межах 0,89 – 1,34%; громадський порядок, безпека та судова влада за період не перевищували 2,86%; на економічну діяльність в межах 4,38 – 5,8%; на жилого – комунальне господарство в середньому за шість років 0,9%; на охорону здоров'я в межах 3,35 – 4 %; на духовний та фізичний розвиток не перевищували 0,91%; ; на освіту в межах 6,07 – 7,3%; на соціальний захист та соціальне забезпечення в середньому видатки склали 7,9%. Взагалі рівень

перерозподілу ВВП був не більше 32% за період 2005 – 2010 років. В зазначені роки переорієнтація пріоритетів бюджетної політики здійснювалась між видатками на економічну діяльність, соціальний захист та соціальне забезпечення. Розглядаючи еволюцію розвитку бюджетної системи в Україні за період незалежності можна виділити п'ять етапів зміни пріоритетів бюджетної політики (табл.2).

Таблиця 2 – Еволюція пріоритетів бюджетної політики України

Зміст пріоритетів бюджетної політики (за Бюджетними резолюціями ВРУ)	Відображення пріоритету бюджетної політики у Законі «Про Державний бюджет України»	Граничні значення реалізації пріоритету бюджетної політики
1 етап (1992-1995 рр.)		
1) фінансування народного господарства	-	9,0% - 37,2 % видатків зведеного бюджету (4% - 14,2% ВВП)
2)соціальний захист населення	-	11,2% - 31,5 % видатків зведеного бюджету (3,4% - 12% ВВП)
3)освіта і охорона здоров'я	-	22,4 % видатків зведеного бюджету (4,5% ВВП)
2 етап (1996-2000 рр.)		
1) посилення соціальної орієнтації бюджету	35% - 40% видатків зведеного бюджету	35,4% - 44% видатків зведеного бюджету
2) створення умов для макроекономічної стабілізації економіки та сприяння її структурній перебудові	не менше 25% видатків зведеного бюджету	9,8% видатків зведеного бюджету
3) скорочення загального розміру дефіциту бюджету	не більш 5% ВВП	2%-6,7% ВВП
4) встановлення граничного рівня перерозподілу ВВП через дохідну частину бюджету з урахуванням фондів цільового призначення	не більш 26,9%-46% ВВП	28,2%-40,3% ВВП
3 етап (2001-2004 рр.)		
1) створення соціально орієнтованої ринкової економіки	-	-
2) посилення соціально спрямованості бюджету	52,1% видатків зведеного бюджету	52,7% видатків зведеного бюджету
3) стабілізація економічного середовища як передумови розвитку бізнесу	-	-
4) досягнення довготривалого економічного зростання	-	-
5) підвищення життєвого рівня населення	Розробити проект Закону України про затвердження прожиткового мінімуму на 2001 рік	з 01.01.2001 мінімальна заробітна плата 118 грн., прожитковий мінімум – 331,05; з 01.01.2004 мінімальна заробітна плата 205,06 грн., прожитковий мінімум – 386,73.
6) забезпечення збалансованості бюджету	2001р. – бюджет бездефіцитний 2002р. - дефіцит бюджету 1% 2003р. – дефіцит бюджету 0,5% 2004р. - дефіцит бюджету 2,1%	2001р. - дефіцит бюджету 0,33% 2002р. - профіцит – 0,5% ВВП 2003р. – дефіцит бюджету 0,4% 2004р. – дефіцит бюджету 2,9%
7) послаблення боргового навантаження на державні фінанси	Граничний рівень державного і гарантованого боргу - 60% ВВП-	Зменшення державного та гарантованого боргу з 36,6% до 24,7% ВВП

Продовження таблиці 2

Зміст пріоритетів бюджетної політики (за Бюджетними резолюціями ВРУ)	Відображення пріоритету бюджетної політики у Законі «Про Державний бюджет України»	Граничні значення реалізації пріоритету бюджетної політики
4 етап (2005-2008 рр.)		
1) забезпечення соціального спрямування бюджету	50%-55% видатків зведеного бюджету	51%-57% видатків зведеного бюджету
2) підвищення питомої ваги місцевих бюджетів у зведеному бюджеті України	43,2%-50%	Питома вага видатків місцевих бюджетів у зведеному бюджеті 36,7%-42,7%,
3) досягнення макроекономічної стабільності, зокрема за рахунок зниження рівня інфляції та стабілізації валютного курсу	Зниження рівня інфляції з 9,8% до 6,8%; Валютний курс- 5,05 грн. за один дол..США	Рівень інфляції збільшився з 10,3% до 22,3% Валютний курс- 5,05-7,7 грн. за один дол..США
4) встановлення граничного розміру дефіциту	Дефіцит 1,9%-2,6% ВВП; 2005р. - дефіцит 2,3%2006р. - дефіцит 2,6%2007р. - - дефіцит 2,6% 2008р. - дефіцит 2,3%	Дефіцит 0,72%-1,3% ВВП; 2005р. - дефіцит 1,8%2006р. - дефіцит 0,7%2007р. - дефіцит 1,4% 2008р. - дефіцит 1,3%
5) утримання обсягу державного боргу відносно ВВП на економічно безпечному рівні	Скорочення державного боргу з 18% до 11%-	Відношення державного і гарантованого боргу до ВВП: 2005р. - 17,7% 2006р. - 14,8% 2007р. - 12,3% 2008р. - 20%
6) сприяння розвитку підприємницької діяльності	-	звільнено від оподаткування ПДВ деякі операції, підвищення ставок акцизного збору, обмеження врахування збитків при визначенні оподаткованого доходу платника податку на прибуток
7) забезпечення реалізації справедливої державної політики щодо соціального захисту населення	-	16,8%-22% видатків державного бюджету
5 етап (з 2009 рік по теперішній час)		
1) Забезпечення збалансованості та стійкості бюджетної системи	-	-
а) утримання загального обсягу державного, в тому числі гарантованого боргу, відносно ВВП на безпечному рівні	19% ВВП	34,7%-39,5 % ВВП
б) визначення дефіциту бюджету на економічно безпечному рівні	3% ВВП	3,9 %-5,9%ВВП
2) Підвищення ефективності витрачання бюджетних коштів	-	Соціальний захист та соціальне забезпечення – 21,2%-22,8% видатків Державного бюджету Економічна діяльність – 13,7%-11,9% Освіта- 9,9%-9,5% Здоров'я - 3,1%-2,9%
3) Покращення матеріального становища та добробуту громадян	підвищення мінімальної заробітної плати з 605 грн. (2009р.) до 1073 грн. (з грудня 2012р.)	підвищення мінімальної заробітної плати з 744 грн. (2009р.) до 1134грн. (з грудня 2012р.)
4) Поступове зниження рівня податкового навантаження:	скасування деяких податків та зборів, зниження ставок ПДВ та податку на прибуток	-
5) підвищення фінансової спроможності місцевих бюджетів шляхом закріплення за ними додаткових дохідних джерел	2011 р. - збільшення ресурсної бази місцевих бюджетів на загальну суму 15,5 млрд. грн. (1,24% ВВП)	Питома вага доходів місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету: 2009р. – 26,6% 2010р. – 25,2%
6) підвищення інвестиційної привабливості	2012р. - приріст прямих іноземних інвестицій очікується на рівні 7 млрд. доларів США	Індекс інвестиційної привабливості: 2009р. – 2,0; 2010р. – 3,5; 2011р. – 2,56

В окремі роки декларувалися пріоритети, які фактично неможливо було реалізувати, зокрема, забезпечення гарантованого державою безоплатного медичного обслуговування населення, впровадження та бюджетне забезпечення ефективної демографічної політики тощо. Аналіз змін пріоритетів бюджетної політики (табл.2) та статистичні макропоказники (табл. 3) підтверджують оцінку експертів, що нині в Україні у сфері бюджету концентруються найгостріші проблеми економічного й соціального життя держави. Непрозорість державних фінансів, неповне розкриття інформації про стан держсектору призводить до прихованих дисбалансів та проблемного бюджету. А це свідчить про ризик невиконання державою своїх соціальних зобов'язань і гальмування економічного розвитку.

Таблиця 3 – Основні макроекономічні показники України за період 2005-2010 роки

Показник	Рік					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Рівень ВВП, млрд. грн.	441,4	544,2	720,7	948,1	914,7	1090,6
Рівень інфляції, %	10,3	11,6	16,6	22,3	12,3	9,1
Рівень безробіття, %	7,2	6,8	6,4	6,9	9,1	9,8
Мінімальна заробітна плата, грн.	322	400	669	605	744	922
Доходи державного бюджету, млрд. грн.	105,3	133,5	165,9	231,7	209,7	240,6
Видатки державного бюджету, млрд. грн.	112,9	137,1	174,3	241,5	242,4	303,5
Дефіцит бюджету, млрд. грн.	7,9	3,8	9,8	12,5	35,5	64,6
Доходи місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів), % ВВП	6,87	7,33	8,09	7,79	7,76	7,38
Видатки місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів), % ВВП	11,78	13,29	13,38	14,21	13,90	14,51
Зовнішній борг України, млрд. дол. США	87,04	54,5	80	101,7	104	97,5

В умовах трансформаційної економіки роль економічно обґрунтованих пріоритетів бюджетної політики значно підвищується, і залежно від того наскільки ефективно буде використаний даний інструмент залежить соціально-економічний розвиток країни. Тому, узагальнюючи сучасні тенденції бюджетної політики України на перспективу, слід врахувати такі аспекти: - в

останні роки бюджетна політика в Україні орієнтувалась головним чином на розв'язання соціальних проблем, які вирішувались шляхом підвищення номінальних доходів населення й не відзначалися послідовністю; - наслідком державної бюджетної політики має стати зростання платоспроможного попиту громадян; - проведення бюджетної політики потребує переорієнтації на забезпечення підґрунтя економічного зростання, яке має стати основою істотного підвищення соціального рівня населення.

В рамках удосконалення напрямків реалізації бюджетної політики необхідно здійснити заходи забезпечення збалансованості державних фінансових ресурсів, у тому числі утримання дефіциту державного бюджету на економічно безпечному рівні; - формування фундаменту розвитку держави на основі стабілізації державних фінансів шляхом забезпечення прозорості системи державних фінансів та поліпшення управління ними; - створення сприятливих умов для бізнесу шляхом зниження адміністративних бар'єрів для його розвитку через подальше вдосконалення системи оподаткування та зменшення навантаження на платників податків; - поліпшення управління державним боргом шляхом ефективного управління ризиками, оптимізації структури державного боргу. Крім цього головним пріоритетним напрямком бюджетної політики на короткострокову перспективу має стати фінансове оздоровлення підприємств, шляхом забезпечення сприятливого валютного курсу та покращення інвестиційного клімату в країні, вдосконалення міжбюджетних відносин на всіх рівнях бюджетного процесу, що в свою чергу покращить економічну, фінансову та інвестиційну могутність України.

Висновки з даного дослідження. Отже, необхідною умовою соціально-економічного розвитку та покращення суспільного добробуту в країні є ефективна бюджетна політика, яка повинна розроблятися з метою оптимального збалансування бюджетних параметрів з урахуванням бюджетних пріоритетів, розвитку бюджетної сфери та необхідності виконання державою головних функцій. Поряд з цим бюджетна політика повинна бути спрямована на встановлення умов для активізації економічного зростання за рахунок

формування сприятливого макроекономічного середовища, забезпечення стабільності державних фінансів, формування бюджету за принципом середньострокового бюджетного планування з чіткими фіскальними та видатковими орієнтирами.

Література

1. Артус, М. М. Система організації функціонування фінансів [Текст] / М. М. Артус // Актуальні проблеми економіки. - 2006. - № 7. - С.56-65
2. Бабич, Л. М. Бюджетна політика держави: суть основних засад та напрями щодо розвитку [Текст] / Бабич Л. М. // Формування ринкових відносин в Україні. – 2003. – № 2(21). – С. 23 – 28.
3. Бюджетний Кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс від 08.07.2010 № 2456-VI. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17>. – Законодавство України.
4. Єрмошенко, Н. М. Засади формування бюджетної політики держави [Текст] : монографія : / М. М. Єрмошенко. – К.: НАУ, 2003. – 284 с. – ISBN 966-8406-06-0.
5. Звіт про виконання Державного та місцевих бюджетів України [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. – Режим доступу : <http://budget.rada.gov.ua/kombjudjet/control/uk/doccatalog/list?currDir=4509645909>. – Назва з екрана.
6. Ковальова, Т. Ч. Бюджет та бюджетна політика в Російській федерації [Текст] : навчальний посібник / Т. Ч. Ковальова, С. В. Батурін. – М. : КНОРУС, 2005. – 208 с. – ISBN 5 – 85971 – 038 –0.
7. Лисяк, Л. В. Трансформація бюджетної політики в Україні за роки реформ : збірник наукових праць / Л.В. Лисяк //Фінансова система України. – 2008. №10. – Ч.1. – С.129-140
8. Львовчкін С.В. Макрофінансова стабілізація в Україні у контексті економічного зростання [Електронний ресурс] : монографія / С.В. Львовчкін. –

Режим доступу: <http://www.dlib.com.ua/makrofinansova-stabilizatsia-v-ukrayini-u-konteksti-ekonomichnoho-zrostantnja.html44>.

9. Основні напрями бюджетної політики [Електронний ресурс] : постанова Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://budget.rada.gov.ua/kombjudjet/control/uk/doccatalog/list?currDir=45077>

10. Федосов, В. Бюджетний менеджмент [Текст] : підручник / В. Федосов, В. Опарін, Л. Сафонова. – К. : КНЕУ, 2004. – 864 с. – ISBN 966–574–637–5.

11. Фролов С.М. Бюджетний менеджмент і проблеми розвитку прикордонних територій: монографія / С.М. Фролов; Мін-во освіти і науки України, Сумський державний ун-т.- Суми: Вид-во Сумського державного університету, 2010. - 316с.

12. Чугунов, І. Я. Теоретичні основи системи бюджетного регулювання: навчальний посібник / І. Я. Чугунов; Мін-во фінансів України, Нац. ун-т "Києво-Могилянська Академія". - К.: НДФІ, 2005. - 259 с. - ISBN 966-7675-27-0

13. Юрій, С. І. Фінанси : підручник / С. І. Юрій, В. М. Федосов. – К.: Знання, 2008. – 611 с. – ISBN 978-966-346-477-0.

Рябушка Л.Б, Галузинська А.С.

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Анотація. У статті досліджено сутність бюджетної політики як важливої складової системи державного регулювання. Проаналізовано пріоритетні напрямки формування та реалізації бюджетної політики як інструменту державного регулювання соціально-економічного розвитку. Запропоновано основні етапи зміни пріоритетів бюджетної політики України.

Ключові слова: державна політика, регулювання, бюджетна політика, бюджет, доходи, витрати, соціально-економічний розвиток.

Рябушка Л.Б, Галузинская А.С.

ОСОБЕННОСТИ РЕАЛИЗАЦИИ БЮДЖЕТНОЙ ПОЛИТИКИ В СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ

Аннотация. В статье раскрыта экономическая сущность бюджетной политики как важной составляющей системы государственного регулирования. Проанализированы приоритетные направления формирования и реализации бюджетной политики как инструмента государственного регулирования социально-экономического развития. Предложены основные этапы изменения приоритетов бюджетной политики Украины.

Ключевые слова: государственная политика, регулирование, бюджетная политика, бюджет, доходы, расходы, социально-экономическое развитие.

Ryabushka L.B, Galuzynska A.S.

THE PECULIARITIES OF IMPLEMENTING THE BUDGET POLICY IN THE STATE REGULATION SYSTEM OF SOCIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT

Annotation. The article researches the essence of the budget policy as an important part of the state regulation system. Priority directions of forming and implementing the budget policy as an instrument of state regulation of social and economic development are analysed. Some main stages of changing the priorities in Ukraine's budget policy are suggested.

Key words: state policy, regulation, budget policy, budget, income, expenses, social and economic development.